

Bemærkninger til forslaget

Formålet med undersøgelsen er bl.a. at forebygge, at lignende sager opstår i fremtiden. For uanset at forholdene i Farum Kommune forekommer unikke, kunne nogle af de problemer, som er opstået i Farum Kommune godt opstå andre steder, uden at det ville være så omfattende som i Farum Kommune. En undersøgelse af Farumsagen vil derfor muligvis give anledning til ændringer i love, administrative regler m.v.

Beslutningsforslaget ligger i forlængelse af B 84, der blev fremsat i folketingssamlingen 2001-02, og den beretning, der af flertallet – S, DF, SF og EL – blev afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 28. august 2002.

Forslagsstillerne har noteret, at justitsministeren ikke vil nedsætte en undersøgelseskommission, selv om der er et flertal herfor i Udvalget for Forretningsordenen. Det er usædvanligt, og forslagsstillerne kender ikke umiddelbart noget fortilfælde, hvor en regering ikke imødekommer et ønske, når der manifesterer sig et flertal herfor i et folketingsudvalg. Men forslagsstillerne tager naturligvis justitsministerens beslutning til efterretning og fremsætter derfor dette beslutningsforslag, hvis vedtagelse indebærer, at justitsministeren i henhold til lov om undersøgelseskommissioner skal nedsætte en undersøgelseskommission.

Som det fremgik af beretningen, betragter forslagsstillerne en afdækning og en undersøgelse af, hvad der er sket i Farum Kommune, og hvad forskellige andre myndigheder har gjort og ikke gjort i den forbindelse, samt en række relationer mellem Farum Kommune og en række private virksomheder, organisationer m.v. som værende af »almenvigtig betydning«, jf. lov om undersøgelseskommissioner § 1, stk. 1.

Forslagsstillerne lægger afgørende vægt på, at enhver skal være forpligtet til under vidneansvar at afgive forklaring for undersøgelseskommissionen som vidne, når kommissionen anmoder om det. Dette indebærer, at formanden er en dommer, jf. lovens kapitel 5. Pligten til at afgive forklaring som vidne gælder naturligvis ikke »i det omfang, der må antages at foreligge mulighed for strafansvar for den pågældende i anledning af de forhold, undersøgelsen omfatter«. Lige-

som vidnepligten heller ikke gælder »i det omfang, der må antages at foreligge mulighed for, at det offentlige gør et disciplinært eller tilsvarende ansættelsesretligt ansvar gældende over for den pågældende i anledning af de nævnte forhold«, jf. lovens § 12. Forslagsstillerne lægger også afgørende vægt på, at kommissionen har tre medlemmer, af hensyn til at kommissionen som helhed besidder viden og indsigt i både juridiske, økonomiske, erhvervs-mæssige og mere generelle samfundsmæssige forhold, jf. § 2. Endelig lægger forslagsstillerne vægt på, at møder i undersøgelseskommissionen og møder i retten er offentlige, jf. lovens kapitel 10, med de begrænsninger, der også ligger heri.

Der er efter forslagsstillerne opfattelse en række grunde til, at der bør nedsættes en undersøgelseskommission.

Det fremgår bl.a. af en række klager, der er kommet fra en gruppe borgere i Farum Kommune, og af en række andre oplysninger, der er fremkommet, at mange borgere i Farum Kommune har følt, at der åbenbart for Farum Kommune gjaldt særlige forhold, og at almindelige retsregler ikke gjaldt for Farum Kommune. Mange borgere har fået en opfattelse af, at Farum Kommune befandt sig i et retstomt rum, og at landets love og regler ikke gjaldt for Farum, hvilket kan sammenholdes med, at Farum Kommune ofte blev fremhævet som foregangskommune og mønsterkommune.

Uanset at forholdene i Farum Kommune har været unikke i forhold til andre kommuner, er det vigtigt at få afdækket, hvordan det har været muligt, at forholdene har kunnet udvikle sig, som tilfældet er, og hvordan så mange har kunnet blive involveret, f.eks. private virksomheder, samt hvorfor forskellige tilsynsmyndigheder ikke har grebet ind enten af sig selv eller på baggrund af klager.

Når en undersøgelse af Farumsagen er af »almenvigtig betydning«, skyldes det også, at det er en af de største og måske den største skandalesag inden for det offentlige med udgangspunkt i en kommune, vi nogensinde har set i Danmark.